

bedre Blik for, hvad der tjener Handel og Omfætning, end Indenrigsministeriet nogen-
 finde har vist sig at have.

Det kunde vistnok være hensigtsmæssigt her at kaste et Blik paa, hvad Frihavnen vil koste. Her taler jeg ikke om, hvad den koster Staten. Jeg mener, at Rigsdagen ikke blot har Ansvaret for Statskassens Løb, men da Forholdet er saaledes, at Havnevæsenets hele Vælfærd er voldgivet Enkeltmands For-godtbeholdende, har Rigsdagen Ansvaret for, at den ikke ved Tilslutning til Lovforslaget sætter Havnevæsenet i en Udgift, som den finder i og for sig utilstedelig, uden at Rigsdagen har gjort sig klart, at Udgiften virkelig gjør den tilstigede Nytte. Jeg vil her undersøge, hvad hele Frihavnen koster uden at se paa, hvem der skal betale det. Det vil jeg af Motiverne, at Frihavnen er beregnet at skulle koste 10,912,000 Kr., men deri er indbefattet 3,800,000 Kr., som man ventte, at Private ville udrede. Naar man trækker disse 3,800,000 Kr. fra, bliver Udgiften for Havnevæsenet 7,112,000 Kr., men desforuden skal Havnevæsenet tilskyde et Areal, som omtrent er 435,000 Kv.-Alen. Hvad Værdi dette Areal har, er vanskeligt at angive nøiagtig. Det vil bero paa et Skøn, men den høitærede Indenrigsminister giver en Veiledning til Bedømmelse af Værdien, idet der i Motiverne staar, at dersom Frihavnsanlægget ikke realiseres, saa kunne Indtægt og Udgift anslaaes til følgende aarlige Beløb, og der regner man da, at det nævnte Areal paa 435,000 Kv.-Alen vil antages inden for et Lid at ville bringe en betydelig Indtægt, der kan anslaaes til 275,000 Kr. om Aaret. Det er altsaa den Indtægt, som Havnen giver Afkald paa, og som den skylder ind som sit Bidrag til Frihavnen. Naar man kapitaliserer dette Beløb, multiplicerer det med 25 — efter 4 pCt. Rente — bliver det 6,875,000 Kr. Desforuden vil Havnevæsenet tilskyde en Del af Holværket, som der nu findes som Indsætning for Skalkbrønderibassinet, der udgjør 2,200 løbende Fod til Værdi af 200,000 Kr. Det bliver, sammen med de 3,800,000 Kr. fra Private og 14,200,000 Kr. fra Havnevæsenet i Alt 18 Mill. Kr.; dernæst skal Staten tilskyde 1,055,000 Kr. til Anlæg af en Godsstation samt 1/4 Mill. Kr. til Expropriation og 120,000 Kr. for nogle andre Arealer, altsaa tilsammen 2,425,000 Kr. Endelig skal Kommunen offere et Areal, som exproprieres gratis til Jernbanen, som jeg ansætter à ca. 5 Kr. pr. Kv.-Alen til 370,000 Kr., tilsammen 20,750,000 Kr. Dertil kommer endelig Dampfærgeanlæg 800,000 Kr., som ikke direkte komme denne

Sag ved, men det Tal, som det dreier sig om ved Anlægget, bliver i Alt ca. 20 Mill. Kr. Jeg veed meget vel, at disse Tal ikke ere indisputable, hvor det dreier sig om et Skøn, kan Alt bestrides. Der habes forskjellige Meninger, det kan sættes nogle Millioner ned, og det kan sættes nogle Millioner op da det er meget store Beløb, det dreier sig om, det er ganske vist. Nu veed jeg ogsaa meget vel, at Bengene ikke ere tabte, hvis Frihavnsplanen skulde vise sig at være et Misgreb, hvis Frihavnen selv skulde vise sig at gøre Fiasko, thi man har jo Havneanlægene, Jernbaneanlægget og Godsstationen, og alt dette vil kunne gøre Nytte; men det er dog et meget stort Beløb, der vil gaa tabt, thi hvis det kun dreiede sig om en Udvidelse af den bestaaende Havn, saa vilde det ikke ske i et saa kort Tidrum, saa vilde Udgifterne til et saa stort Anlægs Udførelse gjøres successive, de vilde udredes over et længere Tidrum og maaske end ikke i vor Levetid; der vil altsaa i hvert Tilfælde gaa meget store Beløb tabt, hvis Frihavnen ikke opfylder de Forventninger, man stiller til den. Den høitærede Indenrigsminister har opstillet en Beregning over, hvorledes Statskassens Tilskud til Forrentning vilde stille sig, naar Planen blev realiseret paa den i Loven foreslaaede Maade, det vil sige, at der i Alt skal forrentes 8 1/2 Mill. Kr. Jeg tilstaar, at den Beregning, som er opstillet i Motiverne, og som gaar ud paa, at Staten kan slippe aldeles stadesløst ud af den Historie, finder jeg saa langvinst, at jeg ikke kan følge den. Jeg gaar ud fra, at Staten i alt Fald i de første Aar kommer til at betale den allerstørste Del af Havnevæsenets Forrentning og Afdrag, og der vil derfor være en stor Skitse for den høitærede Indenrigsminister til at vedblive med at optræde Havnevæsenet, saa længe han kan, hvilket jeg mener vil afstedkomme meget større Skade end den Havn, en Frihavn kan bevirke.

Men det, som er Kernepunktet i hele Sagen, er: Hvad skal en Frihavn egentlig til? Det Spørgsmaal har ikke været oplyst nogetsteds paa officiel Maade. Der har været nedsat en Frihavnskommission for at behandle Frihavns Spørgsmaalet, Havne-rædet og Grossererforeningen have været spurgt. Det er de 3 officielle Autoriteter, man overhovedet har spurgt, men man har vel ikke stillet det Spørgsmaal rent ud, om man overhovedet ønskede en Frihavn eller ikke. Grossererforeningen har været spurgt, om man ønskede en lille Frihavn med 40,000 Alen, som der først var projekteret, og har været derpaa i en Be-